

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LV. Quod fidei justificantis sit obiectum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

Vocaris fidelis, non rationalis. Accepto baptismo dicimus; fidelis factus sum, Credo, quod nescio, Sic & ceteri.

3. RATIO. In credente est Apprehensio, & Iudicium seu Assensus: At Apprehensio est quid fidem præcedens, non fides; ceu & infideles mysteria fidei apprehendunt. Neque apprehensio est propriè notitia. Assensus verò, sequens Rationem rei, est notitia: at sequens Autoritatem proponentis, est Fides. Vnde S. Aug. l. de utilit. credendi c. xi. *Quod intelligimus aliquid, rationi debemus: quod autem credimus, Autoritati.*

DICO AD I. Ratio articulorum fidei est duplex; Diuina; vt Reuelatio; Humana; vt Conformitas eorum ad intelligentiam nostram, seu conuenientia. Vnde Apostoli dicti sunt TESTES, non Magistri Quare fidei non est notitia, nisi supernaturalis: At reuelationis, Testimonii, Consensus Ecclesiæ habetur notitia.

AD II. Fides infusa prior est in intellectu, quam in cordis affectu, seu oris effatu. Sic & *Cognitio Christi* est effectus Fidei infusæ, præsupponens reuelantis autoritatem. Sic Aug.

AD III. Fides est ante Verbum scriptum: Nam Adam, Abel, Enoch, Abraham. &c. crediderunt absque Scriptura: non ergo fides tollitur verbo sublato: sed contra.

AD IV. Ex infusa docere sapientia oportet eos, qui ex officio sic vocati sunt: Non enim omnes sunt doctores: Cuiusque tamen docere pro modulo suo.

AD V. Notitia propriè dicta est naturalis, ex naturæ principiis; ea natu-

raliter consistit in intellectu: At supernaturaliter supernaturalis notitia, quæ impropiè sic dicitur, est que fides. Et huius Demonstratio est ex præexistente Reuelatione, & huius testibus; Atque inde est Conuictio transcendens rationem.

AD VI. Fide intelligimus supernaturaliter, quod est credere non scire.

AD VII. Patet supra ex S. Patribus.

AD VIII. Item inde. Dein, Falsitas maior est. Et diabolorum fides mortua est, habetque notitiam ex amissione visionis beatificæ; ideo non est verè fides, licet vera. Demum Notitia fidei & Fides differunt: hæc solum est fidelium; illa etiam infidelium esse potest.

QVÆSTIO LV.

Quod fidei iustificantis OBJECTVM?

LUTHERANI perinde & CALVINIANI vt patet *quæst. 51.* Fidei iustificantis obiectum ponunt specialem Dei misericordiam, in toto quidem Dei verbo propositam: at præcipue in *Promissionibus*. Ita communis apud Scholasticum in *Cursu Theol. de iustif. quæst. 3.*

SVADENT istis. 1. Christus & Apostoli docent præcipue prædicandum esse Evangelium de promissionibus. 2. *Cor. 1. 9. & 5. 18. Mar. 1. 9. Act. 20. 24.* Ergo idem præcipuum est obiectum fidei.

2. Propter quod præcipue cognitum & creditum datur vita æterna; idem est obiectum fidei: at id Christus est eiusque promissio. *1. 17. 3. & 6. 47. Rom. 10. 11.*

3. Stantibus promissionibus stat & fides: cessantibus in altera vita, cessat & hæc: ergo fides præcipue respicit illas. *1. Cor. 13. 7. 12. 1. Thim. 11. 7. 39.* Ideo Paulus, *1. Cor. 1. 7. 17. 23.* omnem suam

suam scire in Christum refert. Similia batho-
loga congerit plura Scharpius ipsa inops
copia.

AVTOR. Fidei iustificantis obie-
ctum non est Specialis misericordia; ut
supra liquet quæst. 5. Sed Omnia ab
Deo reuelata mediata, seu imme-
diata.

1. Sic Scriptura in meo *Antichristo*
p. 4. q. 31. Quia quam fidem Christus
exigebat, & miraculis confirmabat, ea
erat iustificans; ideo non predicabat eam
ut homines saluarentur, Luc. 19. *veni-
ens querere quod perierat*: At Mat. 9. à
cæcis fidem exigebat omnipotentia,
non misericordiam specialis. Sic Mat.
16. Fides Petri erat de Diuinitate. De
hac & illa Centurionis fides erat, Luc.
7. Sic & Nathanaelis, Ioan. 1. Et Mar-
thæ, Ioan. 11. &c.

2. In scripturis fides iustificans re-
spicit alia obiecta subinde, quam Mi-
sericordiam; ut Mar. 1. *Si vis, potes me
mundare*; Phariseus, Luc. 18. habuit fi-
dem specialem credens se iustum; non
tamen cum ea est iustificatus. &c. A-
postoli similia testantur: Rom. 4. de fi-
de Abrahæ; quæ non respexit remis-
sionem peccatorum. Rom. 10. Resur-
rectio Christi sit obiectum fidei sal-
uantis. &c.

III. TRADITIO est, Fidem iustifi-
cantem non esse fiduciam misericor-
diæ, sed Assensum ad omnia verbi scri-
pti & traditi. Nam S. Patres testantur
SYMBOLVM ab Apostolis conditum
esse, ut fidei totius summa constaret:
Apostolico adde Nycænum, Con-
stantinopolit; & Athanasianum: At
in ijs nec apex de speciali misericor-
dia. Non in eo; *Credo Sanctam Ecclesiam,*

id est, ait Lutherus, *nullum esse amplius
peccatum in ea, nullam mortem*: Nam in
area sunt paleæ multæ, mali pisces in
rete. &c. Deinde idem credunt Cate-
chumeni; non tamen iustificati sunt:
Non in eo; ut vult Melanch. *Credo re-
missionem peccatorum; quam fides iustifi-
cans proprie intuetur*; Nam ea est mini-
ma pars Symboli, scilicet duodecima; &
videntis aliis vna præpolleret? Deinde
ea docet Generalem, non Specialem
misericordiam.

IV. RATIO. I. Quia nusquam in
Scriptura est remissio & misericordia
specialiter annunciata mihi, tibi: &c.
Sed generatim: Neque est vsquam i-
sta propositio: *Omnis, qui credit SISI ef-
se remissa peccata iustificatur*. Neque ex
Antecedente conditionato rectè in-
fertur conclusio absoluta, sed condi-
tionata: ut *Si credis saluus eris*: Act. 8. Ro.
10. Neque ista: *Qui credit in Filium; ha-
bet vitam æternam. Qui credit, iustificatur*: &c.
rectè inferri sinunt SOLAM FIDEM
iustificare: ut infra patebit.

2. Fides iustificans præcedere de-
bet iustificationem: Rom. 5. *Iustificati
EX fide*. Rom. 3. *Iustificat PER fidem*.
Nam causa prior est effectu. Atqui fi-
des specialis sequitur iustificatio-
nem; quia ante hanc illa est falsa; cum
necdum sint remissa tibi peccata. Nā
res creditas, ut Remissio, debet esse an-
te fidem; & obiectum ante actum, hic
enim ab illo pendet.

3. Fides specialis è medio tollit ora-
tionem, Sacramenta, opera bona, a-
liaque saluti necessaria. Nam quid o-
rem fieri, *Dimitte nobis debita nostra*:
quod iam ante orationem fide factum
credo? Quid opus baptismo, si iusti-
fica-

ficatus sim fide quę præire baptismum debet?

4. Fiducia specialis iustificare nequit: quia pendet à bona conscientia & vita: at hæc sequitur iustificationem; ergo magis fiducia.

5. Fides iustificans tranquillitatem parit, Rom. 9. at Specialis Fides, desperationem: Vult enim Calvinus *Inst.* 3. c. 2. quemque & Credere, & certo Cognoscere debere se esse prædestinatum, fidemque amitti non posse: At hanc fidem falli posse docet experientia Caluini desperantis: Quin & testimonium eius ibid. *Tot vanitatis recessus sunt, tot mendacij latebris scætet cor humanum, tam fraudulenta hypocrisis obiectum est; ut seipsum sæpe fallat. At verò qui talibus fidei simulacris gloriantur, intelligant diabolis nihilo se in hac parte præcellere.*

DICO AD I. Non Præcipuè; quia nusquam hoc in Scriptura: Sed Euāgelium in communi iubetur prædicari.

AD II. Minor falsa nititur eodem. Nam quod præcipuè iustum est prædicari, id & creditum iustificat: at hoc est Euāgelium totum; non particula promissionum.

AD III. Falsa consequentia. Nam omnium articulorum, non promissionum duntaxat fides cessabit, quando facie ad faciem videbimus Deum ut est: idco stans hic fides respicit omnes ex æquo fidei articulos.

QVÆSTIO LVI.

An SOLA Fides iustificet?

LUTHERO-CALVINISTÆ affirmant sola fide ap-

prehendi iustificationem: sicque in Recontroversiis at differunt in Modo, ac dissentiunt tum à nobis, tum & inter se in Modo, in Actibus iustificationis, & in voce SOLA.

I. Quo Modo fides iustificet?

1. LUTHERANUS in Gal. 2. *Fides est formalis iusticia, PROPTER QUAM homo iustificatur: Non præparat ebaritatem.* Flacciani idem tribuunt Wittenbergenfibus in *Colloq. Altemburg.*

ALIJ LUTHERANI ferè omnes id negant, quòd per modum causæ formalis, physica, aut meritorie iustificet: sed tantum RELATIVE, quia respicit, & recipit oblatam indulgentiam. His ergo, sola fides iustificat, id est, homo iustificatur per gratiam Dei non imputantis peccata, quam Fides, cum maneat elemosynam, recipit. Vide infra quæst. 18. p. 60. 61.

II. Dissentiunt in ACTIBUS virtutum: seu operum, ut spei, dilectionis percontantur.

1. LUTHERANI RIGIDI, ut Ministri Saxoniæ in *Colloq. Altemburg.* volunt ita Fidem SOLA iustificare, ut excludat aliarum virtutum & Prædicationem & Meritum Lutherus in Gal. 2. *Fides sine opere ante caritatem iustificat.* Et to. 1. disp. de operibus propos. 3. *Fides nisi sit sine vultu etiam minimi operibus, non iustificat: imò non est fides.*

2. CALVINUS in *Anti. Trid. sess. 6. art. 11.* SOLA ait fidem iustificare; sed non esse solam: sicut solis calor accendit solus, non tamen est solus, sed cum splendore. Sic & Melanchthon in *Locus com.* & Wittenbergenfibus in *Colloq. Altemburg.* prærequirunt eas virtutes; hisque accedere volunt Fidem, quòd PROPTER VERBUM DEI habeamus remissionem peccatorum: non propter has virtutes. Sic Flacciani seu Molles de Electorales.

III. ALII vocem SOLA volunt subaudiri, quod quæret ceteri; non ideo corrigendum; cum non interpretatur in Scriptura.

2. ALII acerrimè dimicant, esse exprimescendam ac tuendam proptis ac foci.

SVADENT vniuersim istis. 1. Scripturæ docent, hominem sine operibus iustificare.

2. Scripturæ nominant solam Fidem, omnis operibus.

3. Dicunt hominem gratis iustificari.

4. Docent, omnes, qui credunt, iustificari & saluari.

5. Prædicant efficaciam verbi Dei; quod sola fide apprehenditur.

6. Docent irritam fore promissionem si lege aut operibus nitatur, & non sola fide accipiatur.

AVTOR. Non sola fides iustificat, id est, non